

Хмарук А.М.

студентка,

Київський університет права

Національної академії наук України

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЗОВНІШНІХ КОРДОНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У КОНТЕКСТІ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ

Станом на сьогодні існує безліч чинників, які так чи інакше загрожують нормальному функціонуванню системи зовнішніх кордонів Європейського Союзу, тим самим ставлячи під загрозу внутрішню безпеку держав-членів та Європейського Союзу загалом. Одним із найбільш значних є кризові міграційні явища.

Так, сьогодні серед мігрантів, потоки яких спрямовані на територію Європейського Союзу, можна виділити дві основні групи. Першу з них складають економічні мігранти, які виїжджають у країни Європи винятково з економічних причин (зокрема, з метою пошуку роботи). Іншу групу складають мігранти, які з певних причин у країні проживання потребують захисту держави, до якої прибули. Якщо обидві групи мігрантів не мають належних дозволів (до прикладу, віз) та перетинають кордон неправомірно, а згодом не легалізують своє перебування у цій державі, вони стають нелегальними мігрантами. Такі нелегальні мігранти несуть загрозу перш за все для держав-членів союзу, до яких вони потрапляють, оскільки в одних випадках починають шукати шляхи незаконного отримання документів, а в іншому – здобувають засоби для прожиття злочинним способом (крадіжками, грабежами, жебрацтвом) [2].

Тому, вважається, що найбільш дієвим способом захисту кордонів Європейського Союзу в даному випадку є зменшення потоку нелегальних економічних мігрантів шляхом підвищення рівня життя у державах, звідки переміщуються ці особи, забезпечення передумов для їх економічного зростання цих країн та зниження їх показників бідності. Варто відзначити, що такими цілями зумовлено прийняття програм економічного розвитку ООН та Європейського Союзу. Що стосується заходів, що слід вживати безпосередньо на кордонах, це, перш за все, вдосконалена система прикордонного нагляду та контролю, пошуку та обміну інформацією про особу тощо.

Друга складова міграційного потоку пов'язується саме з біженцями, які переміщуються на територію Європейського Союзу внаслідок обґрунтованих побоювань стати жертвою релігійної, політичної чи іншої дискримінації. Вважається, що саме ця група мігрантів є основною причиною міграційної кризи в Європейському Союзі [2].

Актуальні статистичні дані з приводу кількості даної категорії нелегальних мігрантів наводить Європейська комісія – вищий орган виконавчої влади Європейського Союзу. Так, із заявами про надання притулку до держав-членів Європейського Союзу у другому кварталі 2018 року звернулося 136 665 осіб, що на 4% більше ніж у першому кварталі цього року. Разом з тим, позитивні рішення держави-члени Європейського Союзу прийняли щодо 37% заяв. Саме з огляду на ці дані міграцію на теренах Європейського Союзу сьогодні характеризують саме як кризу, що досягла своїх крайніх негативних проявів [1].

При цьому такі міжнародні міграційні процеси здійснюють вплив на безпеку як на рівні самих мігрантів, так і на рівні місцевих спільнот, соціальних угруповань, суспільства в цілому, держав та Європейського Союзу загалом.

Разом з тим, потрібно зауважити, що міграційна криза Європейського Союзу не закінчилася вказаним періодом (2015-2016), а продовжує існувати і дотепер. Це, зокрема, підтверджується наведеними вище статистичними даними.

Таким чином, з метою більш детального виокремлення проблем захисту кордонів Європейського Союзу внаслідок міграційної кризи, зазначимо, що Європа, а відтак і безпека її зовнішніх кордонів, потерпає від неконтрольованих потоків біженців з Іраку, Сирії, Єгипту, Тунісу, Афганістану.

Безпека зовнішніх кордонів Європейського Союзу великою мірою залежить і від такого фактора, як міграція мусульманської молоді, радикальні представники якої часто зумовлюють різноманітні протести, що у свою чергу породжує анти-ісламські настрої в європейському суспільстві. Як результат зростання кількості мігрантів з країн Близького Сходу вбачається можливим суттєве зростання впливу ісламських політичних партій на політичне життя європейських країн.

Однією із негативних сторін міграції можна вважати і те, що досить часто мігранти, які переїжджають до країн Європейського Союзу, не бажають інтегруватися в європейську спільноту, слідувати ustalеним правилам і звичаям, в тому числі у сфері права, переймати цінності, що

панують на європейських просторах тощо. На противагу цьому, мігранти виступають за збереження своєї національної та релігійної ідентичності. Звичайно, вони мають право вчиняти дії, спрямовані на збереження особливостей своєї національності та культури, однак в тих межах, поки такі дії не «переходять» межу, завдаючи шкоду безпеці Європейського Союзу.

В контексті даного слід підкреслити необхідність комплексного врегулювання міграційної кризи у країнах Європейського Союзу, врахування всіх важливих суспільно-політичних, культурних та етнічних цінностей, оскільки неврегульованість цієї проблеми призводить до загострення міжетнічних та соціальних проблем. Також необхідно виходити з того, що інтеграція мігрантів повинна відбуватись поступово, приймаюча країна повинна допомагати мігрантам, біженцям у вивченні мови і культури, відкривати доступ до ринків праці, надавати можливість користуватися системами освіти і охорони здоров'я, захищати від дискримінації. З іншого боку, іммігранти повинні мати бажання інтегруватися у нове суспільство, поважати його традиції і культуру. Соціокультурні зміни, що породжуються імміграцією, етнічними і релігійними конфліктами, трансформаційними процесами, змушують суспільство шукати найприйнятніші варіанти національної співпраці [3, с. 44].

Список використаних джерел:

1. Eurostat: Asylum quarterly report. – 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_quarterly_report#Main_trends_in_the_numbers_of_asylum_applicants
2. Чуєнко В. «Європейська криза біженців» як найактуальніша проблема Європейського Союзу / В. Чуєнко. // Національний юридический журнал: теория и практика. – 2016. – № 46. – С. 212–216.
3. Юськів Б. М. Криза міграційної системи ЄС як виклик безпеці європейської регіональної системи міжнародних відносин / Б. М. Юськів. // Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки». – 2017. – № 15. – С. 1–15.